Súd:	Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka:	B1-8C/93/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1115207986
Dátum vydania rozhodnutia:	17. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Ivana Jančoková
ECLI:	ECLI:SK:MSBA4:2024:1115207986.23

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudkyňou Mgr. Ivanou Jančokovou v spore žalobcu: A. B. C. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. E. X, F., proti žalovanej: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 79.235 eur s príslušenstvom, t a k t o

r o z h o d o l :

I. Návrh žalobcu na prerušenie konania a na predloženie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov na Ústavný súd Slovenskej republiky z a m i e t a.

II. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1.200 eur, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnom rozsahu žalobu z a m i e t a .

IV. Žalobca má proti žalovanej n á r o k na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou súdu doručenou dňa 19.3.2015 sa žalobca domáhala, aby súd žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy vo výške 79.234 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne z uvedenej sumy od 26.2.2015 do zaplatenia. Týchto nárokov sa domáhal titulom náhrady škody – nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom a nezákonnými rozhodnutiami polície v priestupkovom konaní.

2. Žalobu odôvodnil tým, že v dôsledku nesprávneho úradného postupu bol uznaný vinným zo spáchania dopravného priestupku, ktorý sa mal stať 2.8.2013. Rozhodnutím pod č. p. G./F. zo dňa 2.1.2014 mu bola uložená pokuta vo výške 400 eur a zároveň zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 16 mesiacov. Rozhodnutie vyniesol policajný orgán bez toho, aby bolo spáchanie priestupku preukázané a bez presvedčivého odôvodnenia. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave v odvolacom konaní rozhodnutím pod č. p. H./XXXX-X z l.4.2014 prvostupňové rozhodnutie potvrdilo. Až rozhodnutím Prezídia Policajného zboru Slovenskej Republiky č. p. C./XXXX zo dňa 27.6.2014, bolo prvostupňové a druhostupňové rozhodnutia policajných orgánov zrušené pre nezákonnosť. Následne rozhodnutím Okresného Policajného zboru v Bratislave 4 pod č. p. G./F. z 13.1.2015, bolo celé priestupkové konanie zastavené a predchádzajúce rozhodnutia boli pre nezákonnosť zrušené. Tvrdil, že nemajetková ujma mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom policajných vyšetrovateľov a nezákonnými rozhodnutiami, a to v podobe spôsobenej traumy s
negatívnymi následkami na osobný, rodinný, pracovný život a spoločenské postavenie. O nezákonnosti rozhodnutí sa dozvedel dňa 9.7.2014 a o zastavení celého priestupkového konania dňa 26.1.2015. Prekluzívna lehota podľa § 19 zákona č. 514/2003 Z. z. tak ešte neuplynula. Nemajetková ujma v zmysle

§ 17 ods. 2, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. s poukazom na § 11 a § 13 OZ mala spočívala v nezákonnom zásahu do jeho základných ústavných práv a slobôd, v porušení práva na ochranu jeho občianskej cti, v silnom narušení vzťahov v súkromí, ohrozením pracovného uplatnenia, pripravovaného podnikania. Túto škodu vyčíslil sumou 79.235 eur. Psychická traumu bola zapríčinená takmer dvojročnou policajnou perzekúciou a s tým súvisiace ohrozenie jeho vážnosti u spoluobčanov, v pracovnom uplatnení, narušenie rodinných vzťahov, ako aj finančné ohrozenie celej rodiny likvidačným spôsobom, s ohľadom na povinnosť splácať banke vysokú pôžičku. Spôsobená ujma bola o to závažnejšia, že k policajnému stíhaniu došlo krátko pred dovŕšením jeho dôchodkového veku. Uviedol, že už 28 rokov žije v usporiadanej rodine, má povesť zodpovedného, bezúhonného človeka, seriózneho odborníka v oblastí informatiky, financií a komunálnej politiky. Jeho vzťah s manželkou a rodinou bol vždy harmonický a v dôsledku opísaných problémov, dnes taký už nie je. Z domácnosti sa vytratil pocit pohody a pokoja. S manželkou má žalobca konflikty a nezhody, ktoré predtým nemal. Uviedol, že s manželkou sa pripravoval na rodinné podnikanie. V spojitosti s prípravou podnikania si zobrali pôžičku a preto si potreboval udržať zamestnanie. Bez jeho príjmu by totiž pôžičku nedokázali splácať, čo by mohlo fatálne ohroziť celú rodinu a to až do takej miery, že zo všetkých členov rodiny by sa mohli stať bezdomovci. Tým by zároveň bolo ohrozené i plánované podnikanie nakoľko bez vodičského oprávnenia by nebolo absolútne nemožné prinajmenšom extrémne sťažené. V dôsledku nezákonných rozhodnutí teda takmer dva roky trpel obavami zo straty zamestnania a následnej neschopnosti finančne zabezpečiť svoju rodinu. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11Co/2/2013, v ktorom sa poškodený ako žalobca domáhal náhrady škody v dôsledku nezákonného stíhania a hrozbe obvinenia keď mu ako sudcovi bola spôsobená nemajetková ujma spočívajúca v poškodení jeho dobrej povesti, dobrého mena. Nemajetková ujma, ktorá bola spôsobená jemu ako zamestnancovi bola podľa jeho názoru v skutočnosti oveľa väčšia, ako ujma spôsobená sudcovi nesprávnym úradným postupom, v ktorom bol nezákonne stíhaný a čelil hrozbe obvinenia. Pri stanovení výšky škody poukázal na judikatúru ESĽP, prípad Karhuvaara a Rtalehti v. Fínsko, kde ESĽP konštatoval, že „priznaná finančná náhrada by nemala byť neprimeraná iným finančným kompenzáciám — napríklad výške náhrady za utrpenie a bolesť (ktoré boli spôsobené napr. telesnými zraneniami)“. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze ÚS 302/2010 poukázal na judikatúru ESĽP, v zmysle ktorej náhrada nemajetkovej ujmy musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti, a na právny názor ESĽP vyjadrený vo veci Público-Comunicacáo Social, S. A. v. Portugalsko, podľa ktorého „výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti".
Podľa uznesenia NS SR sp. zn.: 4Cdo 232/2010, „Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy - existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba podľa právneho názoru dovolacieho súdu považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba.".

o prá
Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 11Co/2/2013: „podľa §17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. vzniká škoda (nemajetková ujma) už samotným porušením, resp. zásahom do základných práv a slobôd človeka, preto nie je potrebné demonštrovať, že takýto zásah niesol aj ujmu, ktorá sa prejavila navonok (ESĽP, Dánov c/a Bulharsko z 02. 9. 2010)." V súlade s § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. písomne listom zo dňa 14.2.2015 požiadal Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu spôsobenej škody, ktoré na žiadosť nereagovalo.

3. Žalovaná uviedla, že Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave IV dňa 2.1.2014 pod č. p.: G.- C./F. vydalo rozhodnutie o priestupku, ktorým bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania priestupku, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 400 eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 16 mesiacov. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave rozhodnutím č. p. H.- H./ XXXX-X z 1.4.2014 zamietlo odvolanie žalobcu proti tomuto rozhodnutiu a rozhodnutie potvrdilo. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.5.2014. Prezídium Policajného zboru dňa 27.6.2014 rozhodnutím č. p.: C.- XXX/XXXX mimo odvolacieho konania zrušilo právoplatné rozhodnutie o odvolaní č. p. H.- F./XXXX-X z 1.4.2014 ako nezákonné. Následne odvolací správny orgán dňa 27.8.2014 zrušil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. p.: G./F. z 2.1.2014 a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Dňa 13.1.2015 vydal prvostupňový správny orgán rozhodnutie o zastavení konania o priestupku č. G./F., ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.2.2015. Za nezákonné považuje

žalobca rozhodnutie o priestupku č. p.: G./F. z 2.1.2014 a rozhodnutie o odvolaní č. p. H./XXXX-X z 1.4.2014. Dňa 19.2.2015 bola Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky doručená žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorej žalobca žiadal náhradu nemajetkovej ujmy v sume 100.000 eur. K 22.4.2015 žalovanej ako orgánu príslušnému žiadosť o predbežné prerokovanie nároku predbežne prerokovať, neuplynula zákonom stanovená lehota na vybavenie žiadosti. Na základe uvedeného žalovaná navrhla, aby súd konanie zastavil. Ďalej uviedla, že v žalobnom návrhu sú dva vzájomne sa vylučujúce právne tituly, na základe ktorých si žalobca uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy. Každý z uvedených právnych predpisov však predpokladá iných účastníkov konania (zákon č. 514/2003 Z. z. je lex specialis pre prípady zodpovednosti štátu za škodu a naopak § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka je viazaný na konanie zodpovedného subjektu, nie však štátu). Okrem toho žalobcom uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy je uplatnená nad maximálnu možnú zákonom prípustnú hranicu, nakoľko v zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom je zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, v zmysle ktorého, celková suma odškodnenia nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy. Suma minimálnej mzdy na rok 2014 (keďže zrušené rozhodnutia boli vydané v roku 2014) bola vo výške 352 eur. Maximálna výška náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú je možné v zmysle platného a účinného zákona č. 514/2003 Z. z. priznať je suma 17.600 eur. K uplatneným úrokom z omeškania žalovaná uviedla, že súd rozhoduje výlučne len o samotnej výške uplatnenej nemajetkovej ujmy, avšak bez úrokov z omeškania. Ďalej namietala uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy tak titulom nesprávneho úradného postupu ako aj titulom nezákonných rozhodnutí, nakoľko platí, že ak je výsledkom určitého úradného postupu vydanie rozhodnutia, v takom prípade sa úradný postup, ktorému vydanie rozhodnutia predchádzalo už neposudzuje. Namietanie nesprávneho úradného postupu, ktorý vyústil do vydania meritórneho rozhodnutia považovala za bezpredmetné (US 255/2012-17 z 11.07.2012). Zákaz viesť motorové plynul žalobcovi od 14.5.2014 (od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho orgánu o odvolaní č. p. H. -XX/XXXX-X z 01.04.2014) do 16.06.2014 (t. j. do dátumu právoplatnosti odkladu výkonu rozhodnutia). Zákaz viesť motorové vozidlo tak trval 1 mesiac a 2 dni, pričom žalobca vodičský preukaz nikdy neodovzdal. Žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, jej výška je uplatnená v rozpore so zákonom č. 514/2003 Z. z. a nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi ním tvrdenou nemajetkovou ujmou a zrušenými rozhodnutiami. Ohľadom podmienky danej v § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 z. z. žalovaná poukázala na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 209/2012 z 29.6.2012 v zmysle ktorého musí súd posúdiť, či vzhľadom na všetky okolnosti prípadu nie je už samotné konštatovanie porušenia práva pre navrhovateľa dostatočným zadosťučinením. V súčasnosti je žalobný návrh žalobcu len v rovine jeho tvrdení. Žiaden dôkaz o vzniku nemajetkovej ujmy predložený nebol.

4. Žalobca v replike doplnil, že pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy, názor žalovanej v tomto smere nepovažuje za správny. Podľa žalovanej maximálna výška náhrady môže dosiahnuť len 17.600 eur, pretože sa má vychádzať z minimálnej mzdy na rok 2014. Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Pri výpočte náhrady za nemajetkovú ujmu je preto súd povinný vychádzať z minimálnej mzdy stanovenej na rok v čase vyhlásenia rozsudku. Okrem toho v ustanovení § 6 zákona č. 215/2006 Z. z., nie je explicitne stanovené, z akej výšky minimálnej mzdy vychádzať. V zmysle príslušných právnych predpisov (zákon č. 311/2001 Z. z., zákon č. 663/2007 Z. z. a nariadenie vlády SR č. 279/2015 Z. z.) výška minimálnej mzdy môže byť až 810 eur, pričom po započítaní zákonných príplatkov za nadčas, za prácu vo sviatok, za nočnú a sťaženú prácu a za pracovnú pohotovosť môže výška minimálnej mzdy dosiahnuť aj dvojnásobok tejto sumy, t. j. až 1.620 eur, potom päťdesiatnásobok minimálnej mzdy dosiahne výšku až 81.000 eur. Zákon č. 514/2003 Z. z. je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku (ďalej len „OZ“) predpisom špeciálnym. Keďže pojem škody zákon č. 514/2003 Z. z. bližšie nedefinuje a ani neupravuje rozsah jej náhrady, treba v tomto smere aplikovať príslušné ustanovenie všeobecnej úpravy (§ 442 OZ) a škodu vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napraviteľná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Okrem toho pri splnení zákonných predpokladov uvedených v § 17 ods. 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. škodu možno chápať aj ako nemajetkovú ujmu. K uplatneným úrokom z omeškania na svoju obranu uviedol, že zákon č. 514/2003 Z. z. výplatu úrokov z náhrady nemajetkovej ujmy nijakým spôsobom neupravuje, takže do úvahy môže prichádzať jedine všeobecná aplikačná súdna prax podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Podľa OZ vzniká povinnosť platiť úroky z omeškania prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom povinnému vznikla povinnosť plniť, resp. prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom oprávnený vyzval povinného na plnenie. Neexistuje preto žiaden dôvod

na nepriznanie úrokov z omeškania od 26.2.2015. Prvý hmotnoprávny predpokladom zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci bol naplnený samotným konštatovaní Prezídia Policajného zboru o nezákonnosti vydaných rozhodnutí. Druh predpokladom zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci - vznik škody odôvodnil poukazom na rozsudok KS v Bratislave sp. zn. 11Co/2/2013, v ktorom súd ohľadom výšky nemajetkovej ujmy uviedol, že podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. vzniká škoda (nemajetková ujma) už samotným porušením, resp. zásahom do základných práv a slobôd človeka, preto nie je potrebné demonštrovať, že takýto zásah niesol ujmu, ktorá sa prejavila navonok. Tretí hmotnoprávny predpoklad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci žalobca odôvodnil tým, že súdu predložil potvrdenie zamestnávateľa, že pre výkon funkcie sa vyžaduje vodičské oprávnenie skupiny B a ďalší dôkaz, a to oznámenie o výberovom konaní, ktoré zamestnávateľ vypísal na rovnakú funkciu, ktorú žalobca zastával. Tým bola zároveň spoľahlivo a vierohodne preukázaná dôvodnosť jeho obavy zo straty zamestnania. Mal za to, že dôkazné bremeno spočíva na žalovanom, ktorý je povinný preukázať, že v jeho rodine došlo k pretrhnutiu blízkych osobných väzieb už prv, a to nezávisle od nezákonných rozhodnutí polície. Znižovanie vážnosti žalobcu v zamestnaní spôsobili policajné orgány tým, že aj po vydaní nezákonného rozhodnutia z 2.1.2014 bol celkovo až 10-krát predvolávaný na rôzne výsluchy a ďalšie policajné úkony, ktoré sa vždy konali počas pracovnej doby. Svojho nadriadeného preto musel žalobca požiadať o priepustku v súvislosti s vyšetrovaním. Tak sa o tejto nehode dozvedeli i kolegovia a on musel čeliť ich nepríjemným poznámkam.

5. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8C/93/2015 zo dňa 18.10.2016 súd priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- eur a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

6. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení viedol, že za nezákonné rozhodnutie bolo potrebné v danej veci považovať právoplatné rozhodnutie Krajského riaditeľstva policajného zboru, Krajského dopravného inšpektorátu, odboru bezpečnosti cestnej dopravy a dopravných evidencií, oddelenie bezpečnosti cestnej premávky zo dňa 1.4.2014, ktoré bolo ako nezákonné zrušené nadriadeným orgánom. Prvý z predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody tak bol splnený. Ďalším predpokladom pre vznik nároku na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) voči štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. súd prvej inštancie nevenoval dostatočnú pozornosť a jeho rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné. Súdu prvej inštancie uložil vyhodnotiť skutočnosti tvrdené žalobcom, ktoré podľa neho predstavujú následky vyvolané nezákonným rozhodnutím a posúdiť či tieto skutočne nastali, a boli skutočne vyvolané týmto nezákonným rozhodnutím, a ak áno, či odôvodňujú priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a až následne ustáliť jej prípadnú výšku. V danej veci mal odvolací súd za to, že žalobca doposiaľ neuviedol (nepreukázal) žiadnu takú skutočnosť, na základe ktorej by mu mal vzniknúť nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v žalovanej výške. Jediným doposiaľ známym následkom vydania nezákonného rozhodnutia, ktoré je predmetom tohto sporu, je skutočnosť, že žalobcovi mal byť podľa nezákonného rozhodnutia uložený zákaz viesť motorové vozidlo. Uvedené nároky by však boli iba nárokmi na náhradu škody (nie nemajetkovej ujmy), ktoré však neboli uplatnené a napokon zostali iba v hypotetickej rovine (nenastali - žalobca z tohto dôvodu nestratil ani zamestnanie, ani neprestal splácať úver). Inými slovami, žalobcovi by tu mohla vzniknúť iba skutočná škoda, ak by skutočne z dôvodu odňatia vodičského oprávnenia stratil svoje zamestnanie a ak by skutočne z tohto dôvodu nesplácal úver. K tomuto však nedošlo. Pokiaľ ide o nemajetkovú sféru, žalobca nijako nepreukázal, že by uložený zákaz viesť motorové vozidlo vyvolal v jeho osobnostnej sfére nejaký iný následok. Odvolací súd mal za to, že žalobca doposiaľ s ohľadom na kritéria uvedené v § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. nepreukázal vznik konkrétnych následkov, ktoré mali u neho byť vyvolané nezákonným rozhodnutím Krajského riaditeľstva policajného zboru. Odvolací súd však konštatoval, že na druhej strane pri každom nezákonnom rozhodnutí je štát povinný reparovať nevinnému všetky následky spôsobené trestným (priestupkovým) stíhaním a nahradiť mu nielen vzniknutú škodu, ale i nemajetkovú ujmu. Každé trestné (i priestupkové) konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne (priestupkovo) stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného (priestupkového) stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné (priestupkové) stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a to tým skôr, ak sa jedná o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu resp. orgánu prejednávajúceho priestupky. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní, respektíve orgánov prejednávajúcich priestupky vyšetrovať a stíhať priestupkovú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ukážu

ich predpoklady ako mylné a nesprávne. Ak má byť jednotlivec povinný sa takýmto úkonom vôbec podrobiť, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že priestupkovú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený. V takýchto prípadoch náhrada nemajetkovej ujmy má slúžiť ku kompenzácii stavu právnej neistoty, do ktorej bola osoba v dôsledku neprimeranej dĺžky (trestného príp. priestupkového) konania uvedená, a v ktorej bola udržovaná. Ide o psychickú kategóriu, ktorej hĺbka a dosah sú náročné preukázateľné, aj preto by bolo nadbytočné zisťovať ich prostredníctvom výsluchu účastníka (R 58/2011) alebo psychologickými, alebo psychiatrickými posudkami (uznesenie NS ČR sp. zn. 30Cdo/3007/2010). Ak potom ide o výšku odškodnenia za rok trvania konania, táto by sa mala pohybovať od 600 do 800 eur, pričom však prvé 2 roky trvania konania postačuje odškodniť nižšou čiastkou, pretože každé konanie nejaký čas trvá. Pre danú vec potom žalobcovi mohol v súvislosti s vydaním predmetného nezákonného rozhodnutia vzniknúť nárok i na náhradu nemajetkovej ujmy, avšak pri doterajšej absencii (nepreukázaní) takých následkov, ktoré by skutočne preukazovali existenciu závažnosti vzniknutej ujmy poškodenému (žalobcovi) v jeho súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení (existencii predpokladov podľa § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. - žalobcom doposiaľ tvrdené skutočnosti neboli buď preukázané, alebo nemali priamu príčinnú súvislosť s nezákonným rozhodnutím - viď bod 17 tohto rozhodnutia), by jej priznanie mohlo vychádzať iba zo samotného vedenia daného priestupkového konania, kedy náhrada takejto nemajetkovej ujmy by mala potom slúžiť iba ku kompenzácii stavu právnej neistoty, do ktorej bol žalobca vedením priestupkového konania voči nemu uvedený, a v ktorej bol udržovaný. Preto pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v danej veci bude rozhodujúcim dĺžka samotného priestupkového konania. V danej veci priestupkové konanie začalo 02.08.2013 (údajné spáchanie priestupku) do 10.02.2015, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie OR PZ v Bratislave IV, Okresný dopravný inšpektorát zo dňa 13.01.2015, ktorým bolo konanie o priestupku zastavené. Toto konanie (a teda stav právnej neistoty žalobcu) trhalo rok a šesť mesiacov. Odškodnenie žalobcu (ak v ďalšom konaní nevyjdú najavo iné skutočnosti - dopady nezákonného rozhodnutia) by sa tak malo pohybovať v rozmedzí 900 - 1200 eur.

7. Po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie žalobca predložil nasledovné písomnosti: list Ministerstva vnútra SR z 26.3.2014 (čl. 209-210); výzva OSBA IV (čl. 211); trestné oznámenie (čl. 221-223); zápisnica z pojednávania sp. zn. 18C/254/2013 (čl. 321-322) a súd sa oboznámil sa s exekučným spisom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 37Er/2960/2007 a so spisom Okresného riaditeľstva Policdajného zboru Bratislava II G./F..

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa listinnými dôkazmi, a to: fotodokumentácia dopravnej nehody (čl. 5-7); záznam dopravnej nehody (čl. 8-9); rozhodnutie o priestupku Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave IV zn. G./F. (čl. 10-12); rozhodnutie Prezídia Policajného zboru, odbor dopravnej nehody č. p.: C./XXXX (čl. 15-17); rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave IV G./F. o zastavení konania o piestupku (čl. 18-22); potvrdenie zamestnávateľa žalobcu (čl. 23); zmluvy o poskytnutí úveru (čl. 24-26); list – predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy (čl. 27); pracovný inzerát (čl. 67); zápisnica z pojednávania o priestupku (čl. 77-79); upovedomenie o začatí exekúcie (čl. 88); uznesenie Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 37Er/2960/2007 (čl. 89-90); uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 19CoE/440/2009 (čl. 91); uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 21CoE/178/2014 (čl. 92-94); uznesenie Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 37Er/2960/2007 (čl. 95); potvrdenie o pridelení poznávacej značky (čl. 115); list z 29.7.2005 (čl. 144); list zo 7.9.2005 (čl. 145); list z 19.9.2005 (čl. 146); list z 20.3.2009 (čl. 147); uznesenie Krajskej prokuratúry Bratislava (čl. 148-149); lekárska správa (čl. 150); list z 27.7.2015 (čl. 161-162); list z 26.3.2014 (čl. 209-210); výzva OSBA IV (čl. 211); trestné oznámenie (čl. 221-223); zápisnica z pojednávania sp. zn. 18C/254/2013 (čl. 321-322); oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 37Er/2960/2007; oboznámením sa spisom Okresného riaditeľstva Policdajného zboru Bratislava II ORP-P-883/BAII-ODI-2013-V.

9. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav: Rozhodnutím Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave IV, Okresného dopravného inšpektorátu Bratislava zo dňa 2.1.2014 bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. b, g, k) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch bola mu uložená pokuta vo výške 400 eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 16 mesiacov (G./F.). Na odvolanie žalobcu, Krajské riaditeľstvo policajného zboru, Krajský dopravný inšpektorát, odbor bezpečnosti cestnej dopravy a dopravných evidencií, oddelenie bezpečnosti cestnej premávky, Bratislava, rozhodnutím zo dňa 1.4.2014 odvolanie žalobcu zamietlo a napadnuté

rozhodnutie potvrdilo (H./XXXX-X). Prezídium policajného zboru, odbor dopravnej polície, Bratislava, mimo odvolacieho konania, rozhodnutím zo dňa 27.6.2014 právoplatné rozhodnutie Krajského riaditeľstva policajného zboru Krajského dopravného inšpektorátu, odboru bezpečnosti cestnej dopravy a dopravných evidencií, oddelenie bezpečnosti cestnej premávky, Bratislava zo dňa 1.04.2014 zrušilo ako nezákonné (C./XXXX). Následne Krajské riaditeľstvo policajného zboru Krajský dopravný inšpektorát, odbor bezpečnosti cestnej dopravy a dopravných evidencií, oddelenie bezpečnosti cestnej premávky, Bratislava rozhodnutím zo dňa 27.8.2014 zrušilo prvostupňové priestupkové rozhodnutie zo dňa 2.1.2014 a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Rozhodnutím Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave IV, Okresného dopravného inšpektorátu, Bratislava zo dňa 13.1.2015 bolo konanie o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. b, g, k) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch zo spáchania ktorého bol obvinený žalobca, nakoniec zastavené (G./F.). Zamestnávateľ žalobcu listom z 21.1.2015 potvrdil, že k výkonu činnosti žalobcu sa vyžaduje vodičské oprávnenie skupiny B a žalobca nie je vo výpovednej lehote. Dňa 22.1.2016 zamestnávateľ žalobcu vyhlásil výberové konanie na pozíciu štátny radca, odbor: kontrola, dozor, sťažnosti, petície a audit. Z lekárskej správy, ktorá bola vystavená 19.7.2012 predloženej žalobcom (čl. 150) vyplýva, že žalobca je v sledovaní kardiologickej ambulancie od novembra 2009.

10. Súd predtým ako vec samu podriadil právnemu posúdenie bolo potrebné sa vysporiadať s námietkou litispendencie, ktorú vzniesla žalovaná. Námietka sa týkala konania, ktoré bolo vedené Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 18C/254/2013, v ktorom sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 79.000 eur spolu s príslušenstvom titulom nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom polície, ktorý mal súvisieť s dopravnou nehodou zo dňa 16.5.2005. V tomto konaní sa žalobca domáha náhrady škody, ktorá mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím polície v súvislosti s dopravnou nehodou, ktorá sa stala 2.8.2013. Na pojednávaní 20.12.2023 žalobca súdu potvrdil, že nároky, ktorých sa domáha v tomto konaní si uplatňuje v dôsledku ujmy, ktorá mu bola spôsobená postupom polície v rokoch 2013-2015 v dôsledku dopravnej nehody z 2.8.2013. Nakoľko nie je splnená podmienka totožnosti predmetu sporu, vznesenú námietku litispendencie súd považoval za nedôvodnú.

11. V podaní z 3.1.2023 žalobca navrhol predmetné konanie prerušiť v zmysle § 162 ods. 1 písm. b) CSP a podať Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na preskúmanie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. pre rozpor s Ústavou Slovenskej republiky, a to konkrétne s čl. 1, čl. 2, čl. 7, čl. 12, čl. 15, čl. 16, čl. 39, čl. 40, čl. 46, čl. 47, čl. 48, čl. 152 a s čl. 154c Ústavy SR a tým je zároveň v rozpore aj s čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Svoj návrh odôvodnil poukazom na viaceré rozhodnutia ESĽP, rozhodnutia súdov Slovenskej a Českej republiky: Rozhodnutie ESĽP vo veci Público-Comunicacáo Social, S.A. v. Portugalsko; Rozhodnutie ESĽP vo veciKarhuvaara a Italehti v. Fínsko; rozhodnutie OSBA I sp. zn. 11C/101/2009, rozhodnutie OSBA I sp. zn. 18C/126/2009. Dôvodil, že v právnom systéme SR existuje zákon (č. 437/2004 Z. z.), podľa ktorého v roku 2022 možno priznať náhradu za utrpenie a bolesť až do maximálnej výšky 387.520 eur, pričom náhradu je možné priznávať aj opakovane, pokiaľ sa vyskytnú negatívne následky utrpenej bolesti, ktoré pri prvotnom vyplatení náhrady neboli zohľadnené. Na druhej strane pozostalým po obeti násilného trestného činu vraždy priznať náhradu nemajetkovej ujmy v maximálnej výške iba 32.300 eur. To znamená, že podľa právnej úpravy platnej v SR v roku 2022 má bolesť až 12-krát vyššiu hodnotu ako ľudský život, pričom v roku 2013 mala bolesť a s ňou spojené utrpenie dokonca až viac ako 15-krát vyššiu hodnotu ako ľudský život. Takýto priepastný rozdiel a nepomer medzi náhradou za utrpenie a bolesť a hodnotou ľudského života nepochybne je v príkrom rozpore s čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7, čl. 12 ods. 1, ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 152 ods. 4, s čl. 154c ods. 1, Ústavy SR, ale zároveň je v rozpore aj s čl. 15 ods. 1, čl. 16 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a tým aj s čl. 13 Dohovoru ako a s judikatúrou a rozhodnutiami ESĽP.

12. Podľa § 162 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd konanie preruší, ak a) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť, b) pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") návrh na začatie konania, c) podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

13. Podľa § 162 ods. 2 CSP, súd konanie preruší aj bez návrhu; v takom prípade pred vydaním uznesenia o prerušení konania upovedomí strany a dá im možnosť vyjadriť sa k dôvodom prerušenia konania.

14. Podľa § 162 ods. 3 CSP O zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

15. V súlade s § 162 ods. 3 CSP súd rozhodol o návrhu žalobcu na prerušenie konania a o predložení veci Ústavnému súdu Slovenskej republiky na konanie o súlade právnych predpisov tak, že návrh žalobcu zamietol. Súd je názoru, že § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. je v súlade so žalobcom označenými článkami Ústavy Slovenskej republiky, preto nebude iniciovať konanie pred Ústavným súdom SR. Z návrhu žalobcu podľa názoru súdu vyplýva, že žalobca nevidí nesúlad § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. s Ústavou SR, ale skôr nespravodlivý prístup zákonodarcu, keď iné zákony umožňujú za škodu na zdraví priznať vyššiu náhradu.

16. Súd vec právne posúdil podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 513/2003 Z. z.) v znení platnom v čase vydania nezákonného rozhodnutia.

17. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci: a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

18. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., zodpovednosti, podľa odseku 1, sa nemožno zbaviť.

19. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

20. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

21. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

22. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

23. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

24. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

25. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

26. Samotnému súdnemu konaniu v prípade zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.) obligatórne predchádza konanie o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody, v rámci ktorého štát môže dobrovoľne (bez súdneho konania) nárok na náhradu škody uspokojiť za predpokladu ak uplatnenú škodu uzná za dôvodnú a preukázanú. Konanie sa začína doručením žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a príslušný orgán štátu má lehotu 6 mesiacov od doručenia žiadosti, aby o uplatnenom nároku rozhodol. Ak v tejto lehote nárok žiadateľa neuspokojí, vznikne žiadateľovi oprávnenie domáhať sa uspokojenia nároku cestou súdu.

27. Listom zo dňa 14.2.2015 (čl. 27) žalobca žalovanú požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Podľa pečiatky sa list dostal do jej dispozície dňa 19.2.2015. Odpoveď na žiadosť sa v súdnom spise nenachádza. Žaloba síce bola podaná už 19.3.2015, a teda pred uplynutím lehoty 6 mesiac, ale nakoľko z konania bolo zrejmé, že žalovaná nároku žalobcu nemienil vyhovieť a lehota 6 mesiacov uplynula počas konania nejde o žalobu, ktorú by v čase rozhodovania súdu bolo možné považovať za predčasne podanú.

28. Súd v rámci rozhodovania sporu považoval za potrebné vysporiadať sa aj s otázkou aktívnej a pasívnej vecnej legitimácie ako nevyhnutného predpokladu pre úspešné uplatnenie žaloby. Hoci táto medzi stranami sporná nebola je potrebné uviesť, že v prejednávanom prípade bol tento predpoklad splnený. Aktívna legitimácia žalobcu vyplýva z ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Pokiaľ ide o pasívnu legitimáciu, tá vyplýva z § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z, podľa ktorého štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, pri výkone verejnej moci vydaním nezákonného rozhodnutia. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaným subjektom má byť v tomto prípade štát. Ďalšou otázkou, ktorou sa súd pri rozhodovaní sporu zaoberal bolo, či orgán označený v žalobe ako orgán konajúci v mene štátu je označený správne, teda, či ide o orgán totožný s tým, s ktorým zákon pre tento prípad počíta. Na tomto mieste vychádzal súd z ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b), podľa ktorého vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená v trestnom konaní vyšetrovateľom Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra.

29. Prvým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá uvedeného zákona je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom.

30. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného (priestupkového) stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné (priestupkové) stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného (priestupkového) stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. februára 1990 sp.zn. 1 Cz 6/90 publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 1993 sp.zn. 1 Cdo 53/93 publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného (priestupkového) stíhania je neskorší výsledok trestného (priestupkového) konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné. V danej veci bol žalobca rozhodnutím Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave IV, Okresného dopravného inšpektorátu, Bratislava zo 2.1.2014 uznaný vinným zo spáchania priestupku. Na odvolanie žalobcu, Krajské riaditeľstvo policajného zboru, Krajský dopravný inšpektorát, odbor bezpečnosti cestnej dopravy a dopravných evidencií, oddelenie bezpečnosti cestnej premávky, Bratislava, rozhodnutím zo dňa 1.4.2014 odvolanie žalobcu zamietlo a napadnuté rozhodnutie potvrdilo. Prezídium policajného zboru, odbor dopravnej polície, Bratislava, mimo odvolacieho konania, rozhodnutím zo dňa 27.06.2014 toto právoplatné rozhodnutie Krajského riaditeľstva policajného zboru, Krajského dopravného inšpektorátu, odboru bezpečnosti cestnej dopravy a dopravných evidencií, oddelenie bezpečnosti cestnej premávky, Bratislava zo dňa 01.04.2014 zrušilo ako nezákonné. Následne Krajské riaditeľstvo policajného zboru Krajský dopravný inšpektorát,

odbor bezpečnosti cestnej dopravy a dopravných evidencií, oddelenie bezpečnosti cestnej premávky, Bratislava rozhodnutím zo dňa 27.8.2014 zrušilo prvostupňové priestupkové rozhodnutie zo dňa 2.1.2014 a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Rozhodnutím Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave IV, Okresného dopravného inšpektorátu, Bratislava zo dňa 13.1.2015 bolo konanie o priestupku nakoniec zastavené. Z uvedeného teda vyplýva (čo konštatoval aj odvolací súd v rozhodnutí sp. zn. 6Co/289/2017) že za nezákonné rozhodnutie bolo potrebné v danej veci považovať právoplatné rozhodnutie Krajského riaditeľstva policajného zboru zo dňa 1.4.2014, ktoré bolo ako nezákonné zrušené nadriadeným orgánom. Prvý z predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody (a to existencia nezákonného rozhodnutia) tak bol splnený.

31. Ďalšími predpokladmi pre vznik nároku na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) voči štátu podľa zák. č. 514/2003 Z. z. bol vznik samotnej škody (resp. nemajetkovej ujmy) a priama príčinná súvislosť medzi vyššie označeným nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy.

32. Zákon č. 514/2003 Z. z. pojem „škoda“ nedefinuje. Pod škodou je však potrebné okrem majetkovej ujmy (skutočnej škody a ušlého zisku) rozumieť aj nemajetkovú ujmu. Pre účely predmetného zákona sa uplatňuje širšia definícia pojmu „škoda“ zahŕňajúca aj nemajetkovú ujmu.

33. Zo žaloby žalobcu a jeho vyjadrení vyplýva, že v konaní sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy. Nebolo z nej však jednoznačné či si uplatňuje aj nárok na náhradu skutočnej škody. Na pojednávaní konanom dňa 20.12.2023 žalobca uviedol, že jeho nároky uplatnené žalobou v celej výške (79.000 eur) sa týkajú iba náhrady škody v podobe nemajetkovej ujmy. Skutočná škoda, ušlý zisk mu nevznikli.

34. Súd sa preto zaoberal iba tým či žalobcovi nezákonným rozhodnutím vznikla škoda – nemajetková ujma. Vznik nemajetkovej ujmy žalobca odôvodnil tým, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia mal psychickú traumu, ktorá spočívala v nezákonnom zásahu do jeho základných ústavných práv a slobôd, v porušení práva na ochranu jeho občianskej cti, v silnom narušení vzťahov v súkromí, v ohrození jeho pracovného uplatnenia, pripravovaného podnikania, v ohrození jeho vážnosti u spoluobčanov, u kolegov. Strach zo straty zamestnania odôvodnil tým, že pracoval ako štátny zamestnanec, ktorý musí spĺňať predpoklady po celú dobu trvania pracovného pomeru. Jedným z kvalifikačných predpokladov na výkon funkcie, ktorú vtedy zastával bolo aj vodičské oprávnenie. Uviedol, že ak by o vodičské oprávnenie prišiel zamestnávateľ by s ním musel ukončiť pracovný pomer. Listom z 21.1.2015 (čl. 23) preukázal, že od 8.6.2005 bol zamestnancom Okresného úradu Pôdohospodárskej platobnej agentúry Bratislava, nebol vo výpovednej lehote a k výkonu jeho činnosti sa vyžadovalo vodičské oprávnenie skupiny B. Svoju obavu o zamestnanie žalobca preukazoval inzerátom zamestnávateľa, ktorý na rovnakú pozíciu vyhlásil výberové konanie. Z inzerátu (čl. 67) vyplýva, že výberové konanie bolo vyhlásené 22.1.2016, teda takmer rok po rozhodnutí Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave IV o zastavení konania o priestupku. Ak teda zamestnávateľ chcel žalobcu podľa jeho vyjadrenia nahradiť (vyhláseným výberovým konaním), nebolo to z dôvodu, že žalobcovi hrozila strata vodičského oprávnenia, nakoľko v danom čase mu už žiadna strata vodičského oprávnenia nehrozila keďže konanie o priestupku bolo zastavené. Iné dôkazy v tomto smere žalobca nepredložil. Obava zo straty zamestnania tak zostala len v rovine tvrdení žalobcu a v jeho subjektívnom pocite. Súd zároveň podotýka, že obava zo strata zamestnania nemohla byť ani len hypotetická. Podmienky zániku služobného pomeru v období rokov 2013-2015 upravoval zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe. Dôvody, pre ktoré môže dať služobný úrad zamestnancovi výpoveď sú upravené v § 47 tohto zákona. Strata kvalifikačných predpokladov nie je dôvodom, pre ktorý môže dať služobný úrad zamestnancovi výpoveď. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalobca nepreukázal, že by jeho obava o stratu zamestnania bola dôvodná (napríklad oznámením zamestnávateľa, že s ním ukončí služobný pomer ak stratí vodičské oprávnenie, napriek zneniu zákona o štátnej službe) a okrem toho súd zistil, že k strate zamestnania z dôvodov, ktoré uvádzal žalobca nikdy nemohlo prísť. Ďalším dôvodom vzniku nemajetkovej ujmy bolo narušenie vzťahov v súkromí. Tento dôvod zostal len v rovine tvrdí žalobcu. Žalobca toto svoje tvrdenie nijako nepreukázal. Poukázal iba na zápisnicu zo súdneho konania Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 18C/254/2013, v ktorom vypovedala jeho dcéra (čl. 321-322). Výpoveď svedkyne sa však týkala obdobia od roku 2007, a teda obdobia dávno pred dopravnou nehodou z 3.8.2013. Obavy z ohrozenia pripravovaného podnikania a zo straty obydlia mali svoj podklad v obave žalobcu zo straty zamestnania, keďže ako žalobca tvrdil v dôsledku straty zamestnania by nebol, schopný splácať úver, ktorý si zobral a pri ktorom ručil nehnuteľnosťou v ktorej bývala jeho rodina. Nakoľko nebol dôvodný vznik nemajetkovej ujmy v dôsledku obavy zo straty zamestnania nemohli byť dôvodné ani naň nadväzujúce obavy. Stratu dôstojnosti u kolegov žalobca

odôvodnil tým, že kolegovia sa mu posmievali, že nevie šoférovať. Predtým bol váženým človekom. Žalovaný žalobcom tvrdené skutočnosti poprel a keďže ich žalobca nepreukázal zostali len v rovine jeho tvrdení. Stratu vážnosti u spoluobčanov žalobca žiadnym spôsobom nevysvetlil. Neuviedol koho tým myslel, v akých situáciách mal pocit, že sa k nemu ľudia správajú inak.

35. Na druhej strane tak ako to uviedol aj odvolací súd možno súhlasiť s tým, že každý, proti komu sa vedie trestné (príp. priestupkové) konanie, považuje sa podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd za nevinného, kým súd (príslušný orgán prejednávajúci priestupky) nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Rozhodovaniu súdu o vine predchádza vznesenie obvinenia a vedenie trestného (priestupkového) stíhania. Ak skončilo trestné (priestupkové) stíhanie právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu (príslušného orgánu prejednávajúceho priestupky), nepochybne bolo obvinenie vznesené dôvodne. V ostatných prípadoch bolo trestné (priestupkové) stíhanie vedené proti osobe, ktorá sa za nevinnú nielen po celý čas považovala, ale nevinnou aj bola. Nevinný sa vnútorne ťažko vyrovnáva so vznesením obvinenia, a hrozbou trestu (priestupkovej sankcie) i vykonávaním úkonov trestného (priestupkového) konania. Štát musí byť potom povinný reparovať nevinnému všetky následky spôsobené trestným (priestupkovým) stíhaním a nahradiť mu nielen vzniknutú škodu, ale i nemajetkovú ujmu. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní, respektíve orgánov prejednávajúcich priestupky vyšetrovať a stíhať priestupkovú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ukážu ich predpoklady ako mylné a nesprávne. Ak má byť jednotlivec povinný sa takýmto úkonom vôbec podrobiť, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že priestupkovú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený. V takýchto prípadoch náhrada nemajetkovej ujmy má slúžiť ku kompenzácii stavu právnej neistoty, do ktorej bola osoba v dôsledku neprimeranej dĺžky (trestného príp. priestupkového) konania uvedená, a v ktorej bola udržovaná. Ide o psychickú kategóriu, ktorej hĺbka a dosah sú náročné preukázateľné, aj preto by bolo nadbytočné zisťovať ich prostredníctvom výsluchu účastníka (R 58/2011) alebo psychologickými, alebo psychiatrickými posudkami (uznesenie NS ČR sp. zn. 30Cdo/3007/2010).

36. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri absencii (nepreukázaní) takých následkov, ktoré by skutočne preukazovali existenciu závažnosti vzniknutej ujmy poškodenému (žalobcovi) v jeho súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení (existencii predpokladov podľa § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. - žalobcom doposiaľ tvrdené skutočnosti neboli buď preukázané, alebo nemali priamu príčinnú súvislosť s nezákonným rozhodnutím), môže vychádzať iba zo samotného vedenia daného priestupkového konania, kedy náhrada takejto nemajetkovej ujmy by mala potom slúžiť iba ku kompenzácii stavu právnej neistoty, do ktorej bol žalobca vedením priestupkového konania voči nemu uvedený, a v ktorej bol udržovaný.

37. Odvolací súd konštatoval, že ak v ďalšom konaní nevyjdú najavo iné dopady nezákonného rozhodnutia, súd môže pristúpiť iba ku kompenzácii stavu právnej neistoty, do ktorej bol žalobca vedením priestupkového konania uvedený.

38. Po vrátení veci odvolacím súdom nevyšli najavo žiadne nové skutočnosti, žalobca nepredložil žiadne nové dôkazy. Dokazovanie bolo doplnené len o oboznámenie sa exekučného spisu 37Er/2960/2007 (toto exekučné konanie s týmto konaním ani nesúviselo), oboznámením sa spisom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II ORP-P-883/BAII-ODI-2013-V (skutočnosti vyplývajúce zo spisu žalovaná nikdy nespochybnila a tieto boli nesporné) a predložením zápisnice z pojednávania vedeného na OSBA I sp. zn. 18C/254/2013, kde vypovedala dcéra žalobcu, ale o skutočnostiach, ktoré s týmto konaním nesúviseli.

39. Nakoľko žalobca ani po vrátení veci odvolacím súdom nepreukázal také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali existenciu závažnosti vzniknutej ujmy v jeho súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, súd mohol pristúpiť iba ku kompenzácii stavu právnej neistoty, do ktorej bol žalobca vedením priestupkového konania uvedený.

40. Pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v danej veci bola rozhodujúca dĺžka samotného priestupkového konania, a teda dĺžka trvania stavu právnej neistoty, v ktorej bol žalobca orgánmi štátu udržiavaný v súvislosti s vedením predmetného priestupkového konania. Podľa stanoviska NS ČR sp. zn. Cpjn 206/2010, R 58/2011, odškodnenie za rok trvania priestupkového konania by sa malo pohybovať od

600 do 800 eur. V danej veci priestupkové konanie začalo 02.08.2013 (údajné spáchanie priestupku) do 10.02.2015, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie OR PZ v Bratislave IV, Okresný dopravný inšpektorát zo dňa 13.01.2015, ktorým bolo konanie o priestupku zastavené. Z uvedeného vyplýva, že toto konanie (a teda stav právnej neistoty žalobcu) trhalo rok a šesť mesiacov.

41. Náhrada nemajetkovej ujmy sa tak mohla aj podľa vyjadrenie odvolacieho súdu pohybovať iba v rozmedzí 900 - 1200 eur. Súdu priznal žalobcovi odškodnenie v maximálnej možnej výške. Prihliadol pritom predovšetkým na to, že ide o psychickú kategóriu a vnímanie právnej neistoty môže byť u každého človeka individuálne. Napriek tomu, že žalobca v konaní nepreukázal dôvodnosť svojich obáv, niet pochýb o tom, že stav právnej neistoty vnímal veľmi intenzívne a preto mu súd priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v maximálnej možnej výške.

42. Nakoľko súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy iba za stav právnej neistoty, do ktorého sa žalobca dostal samotným vedením daného priestupkového konania, príčinná súvislosť ako predpoklad pre vznik nároku na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) voči štátu podľa zák. č. 514/2003 Z. z. je daná samotným vedením priestupkového konania voči žalobcovi.

43. Pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch zákon č. 514/2003 Z. z. osobitne vyžaduje preukázanie skutočnosti, že nie je postačujúce zadosťučinenie spočívajúce v konštatovaní porušenia práva (§ 17 ods. 2). Vzhľadom na to, že nemajetková ujma vzniknutá žalobcovi ako fyzickej osobe v dôsledku vedenia priestupkového konania sa prejavila vo vnútornom prežívaní žalobcu, ktoré nemožno preukázať inými dôkazmi, je potrebné vychádzať z jeho vyjadrení. Ide o psychickú kategóriu, ktorej hĺbka a dosah sú náročne preukázateľné. Vzhľadom na uvedenú ujmu súd dospel k záveru, že za dostatočné zadosťučinenie nemožno považovať samotné zastavenie priestupkového konania, ale sú splnené podmienky pre náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu v peniazoch.

44. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na úroky z omeškania, súd uvádza, že nemohol priznať žalobcovi uplatnený nárok na úroky z omeškania z priznanej peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu, nakoľko nárok na úroky z omeškania v prípade náhrady nemajetkovej ujmy vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia (uplynutím takto určenej lehoty plnenia, kedy sa dlžník dostane do omeškania - viď aj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 14. 3. 2012, sp. zn. : 6 Cdo 185/2011).

45. Pokiaľ ide o rozhodnutie o náhrade trov konania, súd s poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn.: II. ÚS 399/2019 z 15.4.2020 uvádza, že ani nová procesná úprava (CSP) nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nároku na náhradu trov konania v prípade, keď výška plnenia závisela od úvahy súdu, a to v zásade v zhode ako podľa doterajšej úpravy (OSP), pričom za plne úspešného vo veci samej je tak možné mať pre účely náhrady trov tohto konania žalobcu, keďže v tomto prípade v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy výška plnenia závisela výlučne od úvahy súdu a keďže v časti uplatneného nároku na náhradu škody bol žalobca plne úspešný v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Preto súd podľa § 262 ods. 1 CSP zaviazal žalovanú na náhradu trov konania v prospech žalobcu v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá príslušný súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Bratislava IV (Saratovská 1/A, Bratislava) písomne, v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).